

Børnehaven Stadens Vænge

Årsplan 2016-2017

Børnehaven

Børnehaven Stadens Vænge er en af de få små institutioner der er tilbage i Danmark. Vi har 26 børn, er 4 ansatte til det pædagogiske og ledelsesmæssige arbejde med i alt 97 pædagogtimer og 30 medhjælpertimer, og en ugentlig åbningstid på 48 ¾ time.

Børnehaven er beliggende i et lille træhus i en stor have på ydre Østerbro. Vi er omgivet af undervisningsbygninger, og er det nærmeste vi kender der kan lignede ved en oase i storbyen.

Børnehaven er selvejende men administrativt tilknyttet Friehaven Børnehaver.

Pædagogikken

Mål

Målet for vores arbejde med jeres børn er, i uprioriteret rækkefølge: At børnene bliver ved med at være:

- Sociale
- Selvstændige
- Fulde af selvtillid
- Selvhjulpne
- Kritiske
- I stand til at vise følelser
- I stand til at bruge fantasi
- Kreative
- Tillidsfulde
- Nysgerrige

I stand til at forstå den verden de lever i.

For at nå disse mål arbejder vi ud fra en metode, som er vores fælles ståsted, og dermed grundlaget for valg af de midler og aktiviteter der fylder vores dagligdag.

Denne metode bygger dels på vores menneskesyn, dels på vores samfundssyn.

København Kommunes værdigrundlag:

Respekt, ligestilling, dialog, tillid

Pædagogisk Perspektivplans

opdragelsesværdier:

Selværd, hensyntagen til andre, selvstændighed, tolerance

Børnehaven Stadens Vænge:

At hvert barn dagligt skal have mindst én oplevelse, der bringer lys i dets øjne

Personaleudvikling:

Vi har arbejdet med begrebet medlæring i flere år. Medlæring er den læring, der forgår i de sociale processer, sideløbende med f.eks. opfyldelse af en læreplan. Det er en læring, der sker ubevidst og kontinuerligt. Manglende bevidsthed om egen kommunikation - f.eks. hvem får de fleste positive henvendelser fra den voksne - hvem får aldrig - kan medføre modsatrettede resultater end ønsket og målbeskrevet. Det kan være svært at udvikle selvværd, hvis du aldrig er dén, der ses og høres af de voksne. Medlæring betyder - kort sagt - at alt hvad den voksne gør og siger bliver aflæst og indlært af børnene. Den voksne er som en magnet, der suger børnenes opmærksomhed til sig. Med og uden egen vilje eller viden. Som pædagog bliver man derfor nødt til at arbejde med sig selv, hele tiden udvikle sig. Finde ud af hvorfor man reagerer som man gør på forskellige oplevelser. I vores observationer af hverdagens hændelser og oplevelser med børnene kommer vi tæt på hinanden. Det pædagogiske arbejde bliver et udviklingsarbejde. Men for at det skal lykkes, må vi være i stand til at respektere og anerkende hinanden. Vi har ret til forskellighed, hvis målet er det samme for alle. Vi skal hele tiden øve os i at give og modtage kritik. At kunne sige fra og være opmærksom på at give tid til observationer og formidling af disse.

Vi er 3 pædagoger, en medhjælper og en lønnet praktikant ansat til det pædagogiske arbejde. Kun en er ansat på fuld tid.

Udannelse

Vi ville gerne sende flere medarbejdere på flere pædagogiske kurser. Men vores budgetter er ikke til det.

Vores menneskesyn er, at mennesket fødes som et socialt væsen, (det har brug for andre), hvis udvikling sker i et aktivt gensidigt forhold til omverdenen.

Vores syn på samfundet er kritisk. Vi oplever ikke, at der er tid eller plads til børn. De tilbydes ikke optimale betingelser for et børneliv. De kan gang på gang spares væk. De er overflødige, de sku' se at blive voksne i en fart.

I vores samfundsanalyse i øvrigt ser vi nogle forstemmende tendenser: ligegyldighed, ingen værdinormer, enhver sandhed er lige sand, der er ikke meget at kæmpe fælles om.

Vores metode er en social eller fælles form for erfaringspædagogik. Det væsentligste er at give barnet mulighed for at bearbejde de indtryk, det modtager fra omverdenen, i fællesskab med de andre børn.

Vores indsigt i at legen er barnets måde at forstå verden på, at tilegne sig den, at danne erfaring på, er bestemmende for den måde vi arbejder på, for strukturen i dagligdagen.

Vi ønsker at gøre børnehaven til et fristed, et sted for børn. Hvor børnene har værdi og betyder noget for hinanden.

Hvor der er tid. Tid til at de kan løse konflikter, tid til at de kan finde ud af, hvad de har lyst til, hvor de kan lære at sige til og fra.

Tid og ro til fordybelse og eftertanke.

Et sted med rum til børn, ude og inde, skjulte og synlige, hvor der er mulighed for leg og andre kreative aktiviteter, fantasiskabende og fantasikrævende aktiviteter.

Hvor der er tilbud om fællesskab, mulighed for at arbejde med og under- søge forskellige materialer, og mulighed for motorisk udfoldelse i en have med træer, jord, vand, mudder, brædder og rod og hvor man må kede sig, uden derfor at blive underholdt eller aktiveret.

Et sted, hvor de voksne ikke er tilstede for at underholde, men er tilstede for at være til rådighed på anden vis. For at trøste, tørre ender og næser, i det hele taget: vise omsorg, inspirere, lytte, tale med, være nærværende og opmærksomme, hvor den voksne er ansvarlig for de rammer, der er nødvendige for at børns venskaber trives og udvikles.

Og hvor den voksne er bevidst om den medlæring børnene får gennem alt, hvad hun siger og gør.

Vi lægger vægt på at børnene skal føle sig set og modtaget når de kommer om morgenen. Derfor er vi sjældent igang med større aktiviteter før der er mødt flere voksne på arbejde.

Vi prøver at være opmærksomme på behov for hjælp til at vinke farvel, og der findes mange versioner. Selvom vi har fået glasdør er vink i brev-sprækken et hit.

Vi er ret glade for vores stille morgener, de gir os nemlig mulighed for både at være opmærksomme og få snakket lidt med de børn, der kommer, og sikre os, at de bliver modtaget ordentligt af både børn og voksne.

Vi lægger også (ret) meget vægt på, at de voksne er nærværende og at vi kan vise vores holdninger, så børnene kender os, og derved er trygge ved os og stedet. Således siger vi også, hvad vi mener og svarer på spørgsmål, uden af den grund at hævde at vi giver udtryk for Sandheden. Men vi kommer til at så lidt tvivl ved at sætte spørgsmålstejn ved "selvfølgeligheder", f.eks. kønsroller.

Når vi hjælper børnene med forskellige praktiske gøremål, synes vi det er vigtigt at undlade at tage initiativet fra børnene. Vi siger hellere "prøv selv" end "lad nu mig", og vi bruger oceaner af tid på påklædning og afklædning, og børnene opøver således en selvhjulpethed, som er en væsentlig del af deres selvtillid. Men det kan kun lade sig gøre, fordi vi er enige om at nøgle-ordene er opmærksomhed, iagttagelse, nærvær, knus, trøst, grin og omsorg.

Hvad gør vi i løbet af året for at opnå de overordnede mål ?

Hos os begynder det nye år i august. Sommerferien er slut, hverdagen begynder med

nye børn, de ældste børn tog vi afsked med før ferierne, og dermed er der åbnet for nye konstellationer og magthierakier, kammeratskaber og uvenskaber. I denne periode lægger vi særlig vægt på at skabe mulighed for at de voksne får tid til iagttagelser og opmærksomhed.

Det er disse iagttagelser, der sammen med vores pædagogiske metode og overordnede mål afgør hvilke midler, vi tager i brug det kommende år. På den måde sikrer vi os, at det er den aktuelle børnegruppe, som bliver bestemmende for vores pædagogiske arbejde. Vores hverdag er en blanding af struktur og mangel på samme. Der skal være tid til børnenes spontane forslag og videreudvikling af lege, kundskabstegnelse i leg og andre beskæftigelser.

Der skal også være en fast rytme, en dagens gang, der ligger fast og er med til at skabe trygge rammer, kendte og anvendelige for børnene. Således bliver dagen mere overskuelig, der er før og efter frokost, før og efter frugt etc., altsammen tidsrum med egne muligheder.

Vi har faste spisetider, dels fordi vi får tilberedt mad i børnehaven hver dag, dels fordi vi finder det vigtigt at have den daglige kontakt omkring spisebordet, der bliver snakket meget sammen, og fortalt en masse.

Det bliver der også på børnemøderne 1 gang om ugen. Der skal også lyttes til hinanden, også selv om taleren har svært ved at sige ordene rigtigt, og man skal turde sige noget i en sådan forsamling, indimellem bliver det til "jeg gemmer det til frokost" eller "jeg har snart fødselsdag og nu er jeg genert".

Men det er altsammen en øvelse og en overvindelse og det er flot - og det er flot at vi kan bruge børnemøderne til at snakke om alvorlige ting sammen, f.eks. at børnene ikke må gå udenfor

Sygepolitik

Vedr. sygepolitik er det vigtigt at give plads for sygemeldinger. Det er vores mening, at ingen melder sig syge uden årsag, og selvom det kan være svært at få dagen til at hænge sammen for de øvrige, må vi kunne være syge uden dårlig samvittighed. Også her skal den voksne kunne vise omsorg.

Arbejdspladsvurdering

Vi har for 13-14 år siden modtaget ekstraordinære bevillinger til renoveringsarbejde. Vores arbejdsplads er således blevet fornyet med gulve, isolering, baderum, personalegarderober, køkken, garderobe til børn, belysning og lydisolerede lofter. Vi har et køkken der er fuldt ud i stand til at være arbejdsplads for en medarbejder, der laver mad alle ugens hverdage.

Vi har et godt psykisk arbejdsmiljø, med stor respekt for hinanden og hinandens forskelligheder.

Vi har i 2003 undersøgt mulighederne for at få indlagt fjernvarme. Da vi i dag udelukkende har el-varme, bad vi elsparefonden om at undersøge sagen for os. Både på grund af miljø og udgifterne til el-varmen. Men også på grund af vores indeklima, som vi tror kunne forbedres yderligere ved overgang til fjernvarme. I vinteren 2009 har kommunen haft et konsulent firma til at se på mulighederne, vi har endnu ikke fået resultatet. I 2012 fik vi så installeret varmluftspumper i begge ender af børnehaven, som har givet et udpræget bedre indeklima, og også spares os penge på elregninger.

Derudover har vi i de seneste par år, fået fornyet meget af inventaret - skuffer, hylder, borde, mm. er alle blevet udskiftet af nye kvalitets møbler. Og ny lerovn og projektor har også fundet sin vej ind.

børnehaven eller hvad de synes om forskelligt i børnehaven, hvad er godt, hvad er skidt. På børnemøderne er et barn børnemødeleder og en voksen børnemødehjælper.

Den voksne skal være en blanding af ingenting og en, der skaber ro og opmærksomhed, og gør det hele lidt interessant ved indimellem at stille de rigtige spørgsmål. For det er jo faktisk sådan, at ikke alt er lige oplagt og skægt at høre på.

Ligesom det heller ikke er lige sjovt at lege med andre. Nogle er bedre venner end andre, andre er det slet ikke. Men fælles for alle er, at det tager tid at lære samværet. Det er ikke naturligt for børn i dag at være sammen med mange andre på en gang. Det skal læres.

Ligesom det skal læres at være ansvarlige overfor hinanden og overfor børnehaven. Vi synes det er vigtigt at børnene oplever at de må blive sure på hinanden.

Men vi synes ikke det må blive til nederlagsoplevelser. Derfor prøver vi at få dem til at tale sammen om det, så de kan komme videre og måske opleve noget rart ved at være ansvarlige for andres ve og vel.

Ansvarligheden overfor børnehaven prøver vi at styrke ved at inddrage børnene i så meget som muligt. Jo ældre børnene bliver jo mere medbestemmelse. Ikke som noget alders- bestemt, men som følge af den udvikling børnene gennemlever i børnehavetiden.

Men de nye børn inddrages også i børnehavens liv, det praktiske omkring frokost f.eks. oprydningssage foreslået på børnemøder, samt ved at de voksne er imødekommende og opmærksomme overfor forslag, prøver at virkeliggøre dem og husker på indgåede aftaler.

Vores hverdag er en blanding af tid og inddragelse af tid. Af samvær og fravær. Lige så vigtigt vi synes det er at være sammen, lige så vigtigt er det at være i fred. Vi inddrager depot, badeværelse, kontor til de små aflukker børnene har brug for, for i fred og ro og uforstyrret af voksne og andre børn, at kunne lege med og udforske hinanden, og lege de seksuelle lege der også er nødvendige for deres udvikling.

Forældresamarbejde

Forældrenes og pædagogernes fælles omdrejningspunkt er børnene. Derfor er det vigtigt, at både forældre og personale oplever og udviser en gensidig interesse og respekt for hinanden og hinandens forskellige synspunkter. I samarbejdet lægger vi vægt på at vise, at forældrene er velkomne, at det, de har at fortælle om deres barn, er vigtigt og betydningsfuldt for vores arbejde. Det er også vigtigt, at forældrene kan fornemme arbejdet i huset. Det er ikke sikkert, at en pædagog, der tilsyneladende ikke laver noget, bare har tid til at tale og lytte til forældre. Med vores måde at arbejde på kan det faktisk se ud som om, vi ikke arbejder! Det kan være et problem, at vi har så lidt plads, når forældre ind i mellem har god tid. Vi vil godt slå til lyd for, at forældre sætter sig i køkkenet, gerne sammen og gerne med en kop kaffe, og lader børnene blive færdige med det de nu er i gang med. Hvis man som forældre ønsker at være med i børnehavens forskellige aktiviteter eller at være på besøg en dag, aftales det på forhånd. Det er vigtigt, at aktiviteter med forældre ikke tager for meget tid fra vores tid med børnene. Samtidig er det vigtigt, at forældrene føler sig trygge og glade i børnehaven. Dette skal lykkes ved, at vi afser tid til at tage godt og informerende imod de nye forældre. Og ved at opfordre dem til at være med her den første uge, dette også for deres egen skyld. At se, høre, føle hvordan vi er, siger mere end mange ord. Dette er også vigtigt i forbindelse med integration af fremmedsprogede forældre.

Vi har en aftale om at der kan lege 4 børn alene i værksteder, hvis det ikke skal bruges til andet og hvis det ikke er voldsomt vildt. Så kan man nemlig være ude i haven, i øvrigt også 4 alene, men det er med aftale om at passe på hinanden og sig selv. Haven er skov og huler, og legemulighederne er mange, færdige legeredskaber findes så mange andre steder.

Ture prioriteres ikke højere end alt andet. Leg har første prioritet. Men turene bruges til at få indtryk til senere bearbejdelse, samt til at opleve hinanden under andre forhold. Ved ture og andre gruppeaktiviteter prioriteres den ældste gruppe. Dels har de mest behov herfor, dels er det sidste chance, dels bliver alle de ældste, hvis de bliver længe nok.

Vi har ikke en dukkekrog, vi har mange rollelege. Vi har cirkusforestillinger. Pude-/hulelege i uforstyrrethed og uden tøj på, hvis det er varmt nok. Teaterforestillinger m. billetsalg, kulisser, roller, drager. Sanglege og rytmik. Alle er ikke lige gode til alt, alle er gode til et eller andet. Små og store kalder vi de nye og gamle.

Legene er åbne, "alle må være med til ens leg", der er ingen dumme i børnehaven. Og så må man for resten godt bande i børnehaven. Men ikke derhjemme. Traditioner laver vi selv, også omkring højtider. Vi har julefrokost for børn og vi laver det julepynt, påskepynt, etc. som børnene har forslag og lyst til, men vi sætter ikke en masse i gang.

Forældresamarbejde

Vi synes den daglige kontakt er lige så vigtig som den er svær at opnå. Vores prioritering af samværet med børnene, gør kontakten med Jer noget sporadisk. Plus det, at vi ikke vil tale om børnene når de er tilstede, men gerne med Jer og dem.

Så hvis der er noget udover en sådan fælles snak, der skal fortælles, vil vi opfordre til at bruge vores telefontid, den er nævnt senere i "praktiske oplysninger".

Vi holder en årlig forældresamtale med Jer, fordi vi synes det er vigtigt, at vi kan fortælle mere indgående end den daglige kontakt muliggør, om hvordan dagligdagen går for Jeres barn, og fordi vi kan høre "nyt fra hjemmefronten".

Bestyrelsesarbejde

I en lille børnehave kan det formalistiske samarbejde fungere lidt smidigere. Hos os er det september - forældremødet der er det væsentlige, når det drejer sig om børnehavens pædagogiske arbejde. Personalet fremlægger planerne og tankerne bag disse, og alle forældrene får mulighed for at diskutere det fremlagte. Det er således ikke nødvendigt at overdrage dette arbejde til forældrebestyrelsen, da vi ikke er en typisk stor institution, men en børnehave med 26 børns forældre til et sådant møde. Men hvad laver forældrebestyrelsen så? Først og fremmest afholdes alle bestyrelsesmøder sammen med institutionsbestyrelsen. Her bliver alle spørgsmål vedr. husets drift behandlet, såsom regnskab, budgetkontroller og budgetter. Vedligeholdelsesplaner, ansættelser præsenteres, lukkedage, idèudvekslinger, etc. I vores institutionsbestyrelse sidder der mennesker, der tidligere har været forældre i børnehaven. Der er således sikret en kontinuitet og erfaringsformidling, der kommer børnehaven til gavn.

Udover forældresamtalerne har vi forskellige forældremøder og arrangementer. Vi har vores pædagogiske præsentationsmøde i september. På dette møde er der valg til bestyrelsen. Her diskuteres også rammerne for fødselsdagsafholdelse, en gammel tradition siger at den holdes i børnehaven for alle børn, der inviteres ikke med hjem fra børnehaven.

En sådan aftale kræver opbakning fra alle for at fungere. Vi har et forældrearrangement i december i forbindelse med børnenes julefrokost. Vi har et forældrearrangement til vores sommerfest.

Og vi har vores traditionsrige fastelavnsfest som vi holder lørdag før fastelavnsmandag med forældre og børn (børnehavens), hvor udklædning foregår i børnehaven, dels med børnehavens helt specielle fastelavnstøj, dels med de kreationer børnene har lavet i ugerne før.

Og når så sommeren nærmer sig, og dermed afskeden med alle de ældste og dejlige unger, så holder vi vores sommerfest, hvor vi spiser sammen med alle børn og voksne, og tager afsked med dem, der skal tages afsked med.

Dagens gang

06.45 - 11.30 Leg

07.30 - 09.00 Morgenmad

11.30 - 12.30 Frokost

12.30 - 13.30 Hvil + sov (til 14)

13.30 - 14.00 Postmøde

13.30 - 16.30 Leg

Tirsdage 9.30 – 10.15 holder vi børnemøde. Sådant kan det daglige skema se ud.

Det betyder ikke at der ikke foregår andet end "leg". Der saves, males, tegnes, bygges, pjattes, danses, læses og meget andet. Når vi skriver vores skema på denne måde, er det fordi vi prioriterer leg meget højt. Faktisk synes vi det er meget vigtigt at de voksne ikke forstyrrer børnene med forskellige tilbud.

BØRNEHAVENS BUDGET

Børnehavens budget er ikke stort og det er bestemt ikke blevet større med årene.

F.eks. er vores dejlige koloniophold sparet væk. Vi har valgt at beholde vores madordning, hvor vi får tilberedt mad hele ugen. Vi kan ikke spare på personaletimerne, derfor bliver forældrene spurgt om ferieplaner og lignende så vi ikke bruger vikar unødigt. Vi bruger penge til materialer til forskellige aktiviteter, men køber sjældent dyrt legetøj. Vi prioriterer leg i vores dejlige have frem for ture.

LUKKEDAGE

Der må afholdes op til 7 lukkedage om året.

D. 5 Juni (Grundlovsdag) og D. 24 December (juleaftensdag) er det lovpligtigt at holde lukket, men de indgår ikke i de overstående 7 lukkedage som alle dagtilbud har til rådighed.

Vi holder derudover lukket følgende dage i år:

D. 23-30 December.

Vi er til rådighed for børnene og vil gerne hjælpe med at alle forslag (næsten) kan virkeliggøres. Det er kommandovejen: fra barn til voksen, hovedsageligt. Samtidigt er det vigtigt at den voksne vil og ved noget. Det er de voksnes holdninger og adfærd og samarbejdsevner der bestemmer det sociale klima i børnehaven. Moralen og etikken kommer fra de voksne.

Når børn leger med hinanden foregår der utrolig mange ting. Der forhandles om legens indhold og rollefordeling.

Man skal være fleksibel, både kunne bestemme og underkaste sig andre, komme med ideer, høre andres, afgøre med sig selv om man overhovedet vil være med. Det er ikke noget man bare kan, det skal læres og det læres i leg med jævnaldrende og med voksne som støtter og blander sig, efter behov. Vi lægger iøvrigt stor vægt på den daglige hvile og sovetime, det kan nemlig være et hårdt liv at gå i børnehaven.